

**TOETSINGSADVIES OVER HET MILIEUEFFECTRAPPORT  
DE HAAR WEST / TT-CIRCUIT ASSEN  
EN DE AANVULLING DAAROP**

**19 DECEMBER 2001**

**INHOUDSOPGAVE**

<b>1. INLEIDING.....</b>	<b>1</b>
<b>2. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING DAAROP .....</b>	<b>3</b>
2.1 Algemeen .....	3
2.2 Toelichting op het oordeel.....	3
2.2.1 Beschermde status Witterveld.....	3
2.2.2 Meest milieuvriendelijke alternatief.....	5
2.3 Tot slot.....	6
<b>3. VERDERE OPMERKINGEN EN AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING.....</b>	<b>7</b>
3.1.1 Geluidssituatie, berekend versus gemeten.....	7
3.1.2 Verkeer.....	7
3.1.3 Evaluatieprogramma en fasering van uitvoering van de voorgenomen activiteiten.....	8
3.1.4 Afval en gevaarlijke stoffen.....	9
3.1.5 Calamiteiten .....	9
3.1.6 Archeologie .....	9

## 1. INLEIDING

De Gemeente Assen en de Stichting Circuit van Drenthe hebben het voornemen om binnen het bestemmingsplan De Haar-West een vijftal activiteiten mogelijk te maken, namelijk:

- de modernisering en aanpassing van het bestaande TT-circuit;
- het organiseren van grootschalige publieksevenementen op het terrein van het TT-circuit;
- de realisering van een nieuw (regionaal) motorcrossterrein Ossebroeken;
- de realisering van een nieuw beurs- en congrescentrum;
- de uitbreiding van het Verkeerspark Assen.

In het kader van twee besluiten is een Milieueffectrapport (MER) opgesteld. Ten eerste maken de plannen wijziging van het bestemmingsplan De Haar-West van de gemeente Assen noodzakelijk. Bevoegd gezag hiervoor is de Gemeente Assen. Ten tweede vraagt de Stichting Circuit van Drenthe een oprichtingsvergunning aan in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) voor het laten plaatsvinden van motor- en autosportevenementen en voor het gebruik van het circuitterrein voor grootschalige publieksevenementen. Bevoegd gezag hiervoor is Gedeputeerde Staten van de Provincie Drenthe.

Omdat de geplande activiteiten van invloed zijn op het beschermde natuurmonument Het Witterveld wordt tevens een vergunningaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet gedaan.

In de toekomst zal het MER mogelijk gebruikt worden in het kader van eventuele Wm-vergunningprocedures voor het motorcrossterrein Ossebroeken, het beurs- en congrescentrum en de uitbreiding van Verkeerspark Assen. Het voornemen tot daadwerkelijke realisering van deze plannen is namelijk nog niet vastomlijnd.

Bij brief van 26 april 2001<sup>1</sup> hebben Burgemeester en Wethouders van de gemeente Assen de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 26 april 2001 ter inzage gelegd<sup>2</sup>.

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.<sup>3</sup> De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezer<sup>4</sup>, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

---

<sup>1</sup> Zie bijlage 1.

<sup>2</sup> Zie bijlage 2.

<sup>3</sup> Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

<sup>4</sup> Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

- informatie bevat over een essentiële tekortkoming in het MER, waarvoor de Commissie adviseert een aanvulling op het MER op te stellen alvorens de besluitvorming doorgang kan vinden;
- informatie bevat over de inhoud van het MER die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies;
- belangrijke onjuistheden bevat die ter voorkoming van misverstanden weerlegd dienen te worden.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER<sup>5</sup>, zoals vastgesteld op 16 maart 2000;
- op eventuele onjuistheden<sup>6</sup>;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER<sup>7</sup>.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluiten over het bestemmingsplan en de Wm-vergunningaanvraag. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Tijdens de toetsing heeft op 19 juni 2001 een gesprek plaats gevonden tussen de Commissie, het bevoegde gezag en de initiatiefnemer. Daar heeft de Commissie (mede naar aanleiding van de inspraakreacties) kenbaar gemaakt dat het MER naar haar oordeel op een aantal onderdelen onvolledig is en geen juist beeld geeft. Naar aanleiding daarvan heeft het bevoegde gezag de Commissie verzocht de advisering op te schorten om de initiatiefnemer in de gelegenheid te stellen om een aanvulling op het MER te maken. De punten die de Commissie van belang achtte voor de aanvulling worden in het advies besproken. De aanvulling is op 24 oktober 2001 voor 4 weken ter visie gelegd<sup>8</sup>. Per brief van 19 oktober 2001 is de Commissie verzocht advies over het MER en de aanvulling uit te brengen<sup>9</sup>. Dit advies van de Commissie bevat het oordeel over het MER inclusief de aanvulling. De Commissie heeft ook kennis genomen van de inspraak op de aanvullende informatie.

---

<sup>5</sup> Wm, artikel 7.23, lid 2.

<sup>6</sup> Wm, artikel 7.23, lid 2.

<sup>7</sup> Wm, artikel 7.10

<sup>8</sup> Zie bijlage 2a.

<sup>9</sup> Zie bijlage 1a.

## 2. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING DAAROP

### 2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvulling tezamen de **essentiële informatie aanwezig** is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. Het MER, de afzonderlijke samenvatting en de aanvulling zijn grafisch goed verzorgd en goed leesbaar en het kaartmateriaal is over het algemeen duidelijk.

In paragraaf 2.2 licht de Commissie dit oordeel toe, waarbij wordt ingegaan op de tekortkomingen in het oorspronkelijke MER en de wijze waarop deze tekortkomingen in de aanvulling zijn behandeld.

### 2.2 Toelichting op het oordeel

#### 2.2.1 Beschermd status Witterveld

##### **Het oorspronkelijke MER**

Het Witterveld is op verschillende manieren beschermd (EHS, natuurbeschermingswet, Habitatrictlijn). Daarom zijn de beschermingsformules uit deze regelgeving van belang. Het MER gaat hier onvoldoende op in<sup>10</sup>. De eerste vraag, naar de aantasting van de natuurlijke kenmerken van het gebied, is niet afdoende beantwoord. De volgende stappen (alternatieven, noodzaak, compensatie) komen in het MER niet aan de orde. De Commissie heeft gevraagd in een aanvulling deze tekortkoming te repareren. Bij de vraag of aantasting optreedt zou met name ook aandacht besteed moeten worden aan:

- het voorkomen van natuurwaarden (beschermd soorten),
- de verstoring van populaties van deze soorten door met name geluid,
- de geohydrologische situatie, waarbij met name ingegaan moet worden op de vraag of grondwaterstandsverlaging het Witterveld kan beïnvloeden vanwege de aanwezigheid van watergeleidende dekzandlagen.

##### **De aanvulling**

###### *Natuurwaarden en aantasting door geluid*

De aanvulling gaat in op de aanwezige natuurwaarden in het Witterveld en beschrijft de mogelijke effecten van de voorgenomen activiteiten op kwetsbare soorten in kwetsbare perioden. De effecten worden vervolgens getoetst aan de voorschriften in de Habitatrictlijn (gebiedsbescherming) en de Natuurbeschermingswet (soortbescherming). De conclusie in de aanvulling van de *toetsing aan de Natuurbeschermingswet* is dat "...bij de uitvoering van grote evenementen sprake zal zijn van verstoring van de voor fauna noodzakelijke rust, waardoor feitelijk de wezenlijke waarden van het gebied worden aangetast". De aanwijzingsbeschikking tot natuurgebied en de Natuurbeschermingswet geven aan dat aantasting van wezenlijke kenmerken in beginsel niet plaats mag vinden<sup>11</sup>. Daarbij is expliciet vermeld dat tot wezenlijke kenmerken van

---

<sup>10</sup> Meerdere inspraakreacties, o.a. de reacties 5, 8, 14 en 25 (bijlage 4) gaan in op de wijze waarop de verschillende stappen van de beschermingsformules in het MER zijn toegepast.

<sup>11</sup> Zie Natuurbeschermingswet artikel 12.

het Natuurmonument “ook de voor de fauna noodzakelijke rust” wordt gerekend. Het beschermingsregime voor kerngebieden in de ecologische hoofdstructuur, zoals het Witterveld, is tevens verwoord in het Structuurschema Groene Ruimte (SGR)<sup>12</sup>.

De *toetsing aan de gebiedsbescherming in de Habitatrichtlijn* leidt in de aanvulling tot de conclusie dat er weliswaar aantoonbaar verstoring optreedt in het Witterveld, maar dat er geen sprake is van een significant effect en er dus geen sprake is van aantasting. De motivering daarvoor is gelegen in de gronden die aanleiding zijn voor de aanwijzing als speciale beschermingszone: aanwijzing van het gebied vindt plaats op grond van habitatkenmerken en niet op grond van bepaalde soorten. Formeel mag deze redenering juist zijn, echter de Commissie constateert dat een dergelijke formele invalshoek een rigide scheiding legt tussen habitatkenmerken en flora/fauna. Zij heeft de indruk dat het beschermingsbeleid volgens de Habitatrichtlijn de bedoeling heeft de flora, fauna en het ecologisch functioneren van gebieden te behouden en te ontwikkelen en dat het realiseren van noodzakelijke habitatkenmerken geen doel op zich is<sup>13</sup>.

- De Commissie concludeert dat de natuurwaarden in Witterveld en de mogelijke gevolgen van de voorgenomen activiteit voor deze waarden voldoende zijn beschreven. De conclusie in de aanvulling dat de uitvoering van grootschalige evenementen tot aantasting van Natuurwaarden in de zin van de Natuurbeschermingswet leidt is goed onderbouwd.

#### *Geohydrologie*

Dekzandruggen fungeren als preferente plaatsen voor grondwaterstroming. De bodemkaart<sup>14</sup> en de hoogtekaart van het gebied laten zien dat de dekzandruggen in het Witterveld een vervolg kennen binnen het TT-terrein. De aanvulling op het MER toont aan dat grondwaterstandsverlagingen<sup>15</sup>, in het ondiepe vlak boven de keileem ontwatering kan veroorzaken in het Witterveld. Dat kan tot gevolg hebben dat aantasting kan optreden van kenmerkende soorten die bescherming genieten onder de Natuurbeschermingswet en van gebiedskenmerken<sup>16</sup> waarmee het gebied zich kwalificeert voor bescherming onder de Habitatrichtlijn. Het MER en de aanvulling tonen daarmee de

---

<sup>12</sup> Het SGR volgt voor kerngebieden het “nee tenzij principe” en stelt: “Het Rijksbeleid staat ingrepen en ontwikkelingen in en in de onmiddellijke nabijheid van de kerngebieden niet toe, indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het kerngebied aantasten. Alleen bij een zwaarwegend maatschappelijk belang kan hiervan worden afgeweken. De aanwezigheid van een dergelijk belang wordt op basis van voorafgaand onderzoek vastgesteld. Hierbij moet tevens worden nagegaan of aan dit belang niet redelijkerwijs elders of op een andere wijze tegemoet kan worden gekomen”. Zie hiervoor ook de inspraakreactie van de directeur Natuur van het ministerie LNV directie Noord (reactie 8, bijlage 4).

<sup>13</sup> Artikel 6.3 van de habitatrichtlijn geeft aan dat bij de passende beoordeling van plannen en projecten rekening moet worden gehouden met de *instandhoudingsdoelstellingen* van dat gebied. Artikel 6.1 van de richtlijn beschrijft dat voor een ‘natuurlijk habitat’ de *staat van instandhouding* gunstig is wanneer andere “de staat van instandhouding van de voor dit habitat typische soorten gunstig is”.

<sup>14</sup> P.C. Kuijer (1991): Bodemkaart van Nederland 1: 50.000. Toelichting bij kaartblad 12 West Assen. Wageningen

<sup>15</sup> Bijvoorbeeld voor de plaatsing van het congrescentrum of voor het ontwateren van kampeer- en parkeerplaatsen

<sup>16</sup> Het gebied kan worden beschouwd als een van de gaafste hoogveenrestanten in ons land en vertegenwoordigt de oorspronkelijke randzone van het Drents-Fries-Groningse veengebied. Het is wellicht het laatste hoogveengebied in ons land dat zonder ingrijpende maatregelen een goede kans op herstel en voortbestaan heeft. Zie G. van Wirdum (1993): ecosysteemvisie hoogvenen, ibn-rapport 035 (pag. 71 en 71).

kwetsbaarheid van het gebied voor hydrologische ingrepen aan. Om deze gevolgen te voorkomen stelt de aanvulling voor grondwaterschermen te plaatsen tot de keileemlaag. Echter, met de gepresenteerde gegevens kan nog niet worden nagegaan of grondwaterschermen de juiste oplossing zijn om negatieve gevolgen te voorkomen en zo ja, op welke wijze deze uitgevoerd zouden moeten worden. De oorzaak hiervan is dat de aard, de omvang en de wijze van bouwen van het congrescentrum nog niet bekend zijn. Ook ontbreekt nog voldoende inzicht in de exacte bodemopbouw, met name de exacte ligging van grondwater drainerende dekzandruggen en de aanwezigheid van keileemlagen<sup>17</sup>. Omdat over de bouw van het congrescentrum in de verdere toekomst wordt besloten, zijn er nog mogelijkheden om aanvullende gegevens te presenteren in de toekomstige vergunningaanvraag voor het centrum. Deze aanvullende gegevens kunnen ook de basis vormen voor besluiten over andere toekomstige activiteiten die de hydrologie van het gebied beïnvloeden.

- De Commissie concludeert dat de aanvulling de hydrologische kwetsbaarheid van het natuurgebied Witterhaar voor hydrologische ingrepen op het TT-terrein voldoende aantoont. Een juiste uitvoering van beschermende maatregelen, zoals grondwaterschermen, is van groot belang. Gezien de complexiteit van de hydrologische situatie adviseert de Commissie in het kader van de toekomstige vergunningaanvragen voor activiteiten die vergravingen met zich meebrengen, zoals het congrescentrum, aanvullend onderzoek te doen. Dat onderzoek moet betrekking hebben op de hiervoor genoemde bodemgesteldheid en de waterhuishouding. Daarmee kunnen maatregelen onderbouwd worden die aantasting van het natuurgebied Witterveld kunnen voorkomen.

## 2.2.2

### **Meest milieuvriendelijke alternatief**

#### **Het oorspronkelijke MER**

Nu uit het MER duidelijk blijkt dat aantasting optreedt in de betekenis van de Natuurbeschermingswet, is er reden om te zoeken naar alternatieven die geen of zo min mogelijk aantasting veroorzaken. De Commissie oordeelde dat dit meest milieuvriendelijke alternatief in het oorspronkelijke MER niet goed was uitgewerkt.

#### **De aanvulling**

De aanvulling geeft een aantal additionele onderdelen van het meest milieuvriendelijke alternatief. Deels zijn deze echter nog niet voldoende concreet uitgewerkt. Het gaat hier met name om de mitigerende maatregelen bij groot-schalige evenementen, waarvan duidelijk is dat die tot aantasting van natuurwaarden kunnen leiden. De aanvulling maakt niet duidelijk op welke wijze in het MMA geluidemissies bij grote muziekevenementen worden beperkt en wat daarvan het effect is. De geluidniveaus die op verschillende posities acceptabel worden geacht zijn niet gegeven.

---

<sup>17</sup> Uit de gebiedsanalyse van de ruilverkaveling laaghalen blijkt dat het TT-terrein ligt op de overgang van het (deels keileemloze) oerdal van de Haler leek naar het plateau van Smilde. De geulen hebben hier geen of slechts dunne keileemlagen en de gevoeligheid voor ontwatering is daardoor groter dan bij bovenstroomse delen van geulen in de keileem. De zuidlus van het circuit is momenteel al een belangrijk 'lek' voor het Witterveld door de aanleg van een sloot op de grens met het Witterveld en een ontgraving. Belangrijke hydrologische informatie over het gebied is ook te vinden in de systeemanalyse van het toekomstig militair oefenterrein "de Haar" (N. Havelaar, A. Hazenkamp, B. Sijstma (1997, DGW&T/IKC Natuurbeheer.

- De Commissie concludeert dat de aanvulling op het MER een goede basis biedt voor het meest milieuvriendelijke alternatief. Zij adviseert in de vergunningverlening aan te geven wat de maximaal toelaatbare geluidsniveaus zijn op relevante, goed bereikbare en goed controleerbare posities. De Commissie adviseert tevens de globaal aangeduide mitigerende maatregelen voor reductie van de geluidemissie te concretiseren, zodat bij overschrijding van de toelaatbare geluidsniveaus adequate maatregelen kunnen worden genomen. Voorbeelden van deze maatregelen zijn het toepassen van elektronische limiters en het (uitsluitend) toepassen van sterk richtingsafhankelijke luidsprekers, om geluidemissie naar gebieden (zoals het Witterveld) buiten het publiek te beperken.

De Commissie maakt uit de aanvulling niet op dat de maatregelen die deel uitmaken van het meest milieuvriendelijke alternatief ook onderdeel zijn van het voorkeursalternatief. Omdat deze maatregelen kunnen bijdragen aan het verminderen of zelfs voorkomen van aantasting van natuurwaarden, ligt opnemen in het voorkeursalternatief voor de hand, gegeven de eisen die voortkomen uit het beschermingsregime voor Witterveld. De Commissie merkt daarbij op dat de aanvulling terecht constateert dat er belangrijke leemten in kennis zijn over met name de gevolgen van discontinu geluid en de gevolgen van licht. Ook in de minst kwetsbare periode (augustus) is daarom aantasting van natuurwaarden niet uit te sluiten<sup>18</sup>, zelfs niet indien het meest milieuvriendelijke alternatief wordt uitgevoerd. Vanwege de mogelijkheid van aantasting van natuurwaarden acht de Commissie het niet verlenen van toestemming voor het organiseren van grote publieksevenementen eveneens een reëel alternatief, tenzij wordt aangetoond dat er een zwaarwegend maatschappelijk belang is om deze activiteiten toch toe te staan<sup>19</sup>. Daarbij zal in ieder geval een deugdelijke behoeftebeoordeling een rol moeten spelen. In het MER is dat zwaarwegende belang niet onderbouwd.

- De Commissie adviseert bij het besluit aan de hand van de eisen van de Natuurbeschermingswet te beargumenteren welke onderdelen van het MMA tevens deel uitmaken van het voorkeursalternatief, zodat de kans op aantasting wordt gereduceerd of wordt voorkomen. De Commissie adviseert daarbij tevens aan te geven of en zo ja hoe het verlenen van toestemming voor grote publieksevenementen verenigbaar is met het beschermingsregime voor Witterveld. Daarbij zal ook het zwaarwegende belang van deze activiteit moeten worden betrokken, gegeven de aantasting van natuurwaarden die door deze evenementen kan worden veroorzaakt.

## 2.3 Tot slot

De opmerkingen in het verdere advies zijn niet van invloed op het hierboven gegeven positieve oordeel over de inhoud van het MER en de aanvulling. De

---

<sup>18</sup> De periode waarin evenementen worden aangevraagd overlapt met een belangrijk deel van de broedtijd van beschermde soorten. De kans op aantasting is het minst groot in augustus. Vanaf september neemt de kans op verstoring weer toe door de aanwezigheid van trekvogels. Voor de kraanvogel en voor vleermuizen kan verstoring en aantasting ook in augustus, de minst kwetsbare periode, optreden. Het toelaten van grote evenementen en van motorcrossraces uitsluitend in de periode augustus acht de Commissie daarom een belangrijk onderdeel van het meest milieuvriendelijke alternatief.

<sup>19</sup> De Commissie verwijst hierbij naar voetnoot 12 in dit advies waarin de beschermingsformule is verwoord.

Commissie hoopt hiermee wel een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

### **3. VERDERE OPMERKINGEN EN AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING**

#### **3.1.1 Geluidssituatie, berekend versus gemeten**

De verschillen in meet- en rekenresultaten (tot 14 dB(A)) op grote afstand van het circuit zijn groot. Het MER en de aanvulling geven daarvoor geen plausible verklaring<sup>20</sup>. De redenen worden in het MER gezocht in de geluidoverdrachtsparameters (bodemeffecten, luchtabsorptie). Daar in bijlage H van het MER gesproken wordt over verschillen die o.a. afhankelijk zijn van het stadium van een race (bij de aanvang en het einde van de race zijn de verschillen kleiner dan gedurende de rest van de race) moet echter mede het bronmodel een oorzaak van de ondervonden verschillen zijn. Zoals ook in het MER wordt gesteld, zijn voor een vergelijking van de alternatieven deze verschillen minder relevant. Voor een beoordeling van de absolute geluidbelasting (o.a. aan de in het MER vermelde toetsingswaarde van 47 dB(A) of nader te bepalen waarde) in het Witterveld is uiteraard een rekenmodel dat een getrouwe weergave geeft van de werkelijkheid onontbeerlijk. Dit geldt met name voor de beoordeling van de geluidimmissie als gevolg van de grote (muziek)evenementen, die in de huidige situatie niet plaatsvinden.

- De Commissie beveelt aan om een adequaat onderzoeksprogramma op te zetten om de grote verschillen in berekende en gemeten geluidimmissies op grote afstand van het circuit te kunnen verklaren. Onderdeel van dit programma zouden meetcycli kunnen zijn waarbij simultaan metingen uitgevoerd worden op variërende afstanden van het circuit. De meetresultaten kunnen verklaren of de verschillen het gevolg zijn van het gehanteerde bronmodel en/of van de geluidoverdrachtparameters. Op basis van het geactualiseerde model kunnen de daadwerkelijke effecten beter worden geëvalueerd en kunnen zonodig aanvullende mitigerende maatregelen worden getroffen.

De Commissie heeft opgemerkt dat ook bij de incidenteel voorkomende activiteiten in het MER een meteocorrectieterm wordt toegepast, bedoeld om de (jaar)gemiddelde meteorologische omstandigheden op de geluidoverdracht te verdisconteren. Bij incidentele activiteiten is het echter beter een bandbreedte aan te geven in de te verwachten geluidbelasting.

- De Commissie beveelt aan bij het besluit en in het evaluatieprogramma tevens in te gaan op de bandbreedte in de te verwachten geluidbelasting bij incidentele activiteiten (met name grote (muziek)evenementen).

#### **3.1.2 Verkeer**

Uit het MER en de aanvulling blijkt dat het extra verkeersaanbod zowel vanwege activiteiten op het TT-circuit als vanwege nieuwe activiteiten, zoals het beurs- en congrescentrum, op de toeleidende wegen niet zo groot is dat hier-

---

<sup>20</sup> Zie hiervoor ook inspraakreactie 1, bijlage 4.

door het geluidniveau substantieel toeneemt. Onduidelijk blijft evenwel, wanneer zich een maximum situatie voordoet wat betreft de groei van het verkeersaanbod. Deze is niet berekend, noch aangegeven. Uitgaande van de berekeningen voor het beurs- en congrescentrum (waar zich regelmatig maximum situaties kunnen voordoen) is op de Haar sprake van een forse toename, namelijk van 1.500 naar 11.500 motorvoertuigen per etmaal. Omdat daar geen geluidgevoelige bestemmingen zijn, leidt dat echter niet tot geluidoverlast. De berekening van de toename van het verkeer ten gevolge van het beurs- en congrescentrum op de A28 in het MER is niet juist: het verkeer zal sterker toenemen dan de aangegeven 5.000 mvt/etmaal. Het zullen volgens de eigen berekeningen van de MER-opstellers 7.500 mvt/etmaal zijn. De intensiteit per etmaal op de A28 zal volgens die berekeningen toenemen tot ca. 56.500 mvt/etmaal. Ook deze toename is niet zo groot dat dit tot relevante geluidconsequenties vanwege de nieuwe activiteiten in De Haar/TT-circuit leidt. Een knelpunt is echter dat door de toenemende verkeersintensiteit de capaciteit van de A28 vrijwel volledig benut is: deze bedraagt voor een 2x2 strooks autosnelweg circa 60.000 motorvoertuigen per etmaal en niet 100.000 mvt/etm., zoals het MER stelt.

- De Commissie concludeert dat het extra verkeersaanbod vanwege de nieuwe activiteiten (beurs- en congrescentrum en grote publieksevenementen in De Haar-West niet leidt tot een zodanige situatie dat hierdoor het geluidniveau substantieel toeneemt. Overschrijding van geluidnormen zal dus niet plaatsvinden. Omdat de consequenties voor eventuele capaciteitsproblemen van de A28 niet goed zijn aangegeven adviseert de Commissie bij het besluit rekening te houden met de juiste capaciteit.

### **3.1.3 Evaluatieprogramma en fasering van uitvoering van de voorgenomen activiteiten**

De Commissie concludeert uit het MER en de aanvulling dat belangrijke leemten in kennis zijn blijven bestaan. Deze zijn onder andere benoemd op pagina 34 en 35 in de bijlage van de aanvulling. Het verkrijgen van meer inzicht in deze leemten is van belang om met meer zekerheid aan te kunnen geven of en in welke mate aantasting van natuur in de zin van de Habitatrictlijn en de Natuurbeschermingswet kan optreden. Daarvoor is een adequaat evaluatieprogramma noodzakelijk. De Commissie is van mening dat deze leemten daarnaast ook van belang zijn voor de motivering van voorschriften in het bestemmingsplan en in de vergunningen. Vanwege de onzekerheid over de milieugevolgen kan hierbij bijvoorbeeld gedacht worden aan een zorgvuldige fasering van activiteiten, rekening houdend met het beschikbaar komen van resultaten van evaluatieonderzoek. Aangezien enkele activiteiten (motorcross-terrein, verkeerspark en congrescentrum) nog niet concreet zijn uitgewerkt en vergunningaanvragen in de verdere toekomst zijn voorzien, bestaat deze mogelijkheid ook.

- De Commissie adviseert een evaluatieprogramma uit te werken omtrent de gesignaleerde leemten in kennis en in het bestemmingsplan aan te geven op welke wijze de resultaten van dit evaluatieprogramma een rol kunnen spelen bij de (gefa-seerde) besluitvorming over toekomstige voorgenomen activiteiten.

Het MER gaat nog onvoldoende in op de onderbouwing van de behoefte aan de toekomstige activiteiten, te weten het regionaal motorcrosscentrum, het

congrescentrum<sup>21</sup> en de uitbreiding van het verkeerspark. Het gaat hierbij met name om kwantitatief inzicht in:

- de plaatsen waar momenteel legaal en illegaal gecroost wordt en die door de aanleg van het nieuwe centrum gesaneerd kunnen worden;
  - de behoefte aan een congrescentrum in aanvulling op het centrum in Zuid-Laren. Dit is van belang omdat het MER aangeeft dat de geplande plaats voor dit centrum ook geschikt is als alternatief voor de huidige en te handhaven parkeervakken (fig. 4.5.1 van het MER), die tussen het natuurgebied Witterveld en het circuit liggen. Verplaatsen van deze parkeervakken kan resulteren in een betere ecologische buffer;
  - de behoefte aan een grotere accommodatie voor het verkeerspark en bijbehorende hotelaccommodatie en partycentrum.
- De Commissie adviseert de behoefte aan motorcrosscentrum, verkeerspark en congrescentrum beter te onderbouwen in bestemmingsplan en toekomstige vergunningaanvragen. Daarbij adviseert de Commissie ook in te gaan op de vraag of deze activiteiten in overeenstemming te brengen zijn met de gewenste ontwikkelingen in de stadsrandzone van Assen, zoals geschetst in het POP.

#### **3.1.4 Afval en gevaarlijke stoffen**

Het MER geeft weinig informatie over opslag en verwerking van brandstoffen, smeermiddelen, koelvloeistoffen en banden, die in grote hoeveelheden zullen worden aangewend. Ook gaat het MER beperkt in op de voorzieningen om grootschalige vervuiling van het evenemententerrein, provisorische campings, parkeerterreinen, verbindingroutes in de omgeving en het aangrenzende natuurgebied Witterhaar (zwerfvuil) te voorkomen.

- De Commissie adviseert in de vergunningverlening te motiveren welke maatregelen worden getroffen ter voorkoming van grootschalige vervuiling.

#### **3.1.5 Calamiteiten**

Het MER geeft geen indicatie van mogelijke calamiteiten. Aanvankelijk kleine branden en ongevallen kunnen echter grote gevolgen hebben bij grootschalige recreatievoorzieningen/evenementen.

- De Commissie adviseert bij de vergunningverlening aan te geven op welke wijze afzonderlijke calamiteitenplannen worden opgesteld.

#### **3.1.6 Archeologie**

De Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) geeft in haar inspraakreacties<sup>22</sup> aan dat in het plangebied archeologische waarden in het geding zijn. Deze waarden komen niet alleen voor in door het MER aangegeven archeologisch waardevolle terreinen, maar ook daarbuiten in gebieden met hoge en middelhoge archeologische verwachtingswaarden. Het MER maakt niet duidelijk of de aanvullende archeologische inventarisatie ook zal

---

<sup>21</sup> Zie ook de reactie van de Rijksplanologische Dienst (nr. 16, bijlage 4), waarin het belang van inzicht in de behoefte aan het centrum en in de ontsluiting middels openbaar vervoer wordt benadrukt.

<sup>22</sup> Zie inspraakreactie 13 en 18, bijlage 4.

plaatsvinden in deze gebieden met hoge verwachtingswaarden, zoals het ROB aanbeveelt.

- De Commissie adviseert de aanvullende archeologische inventarisatie ook plaats te laten vinden in gebieden met een middelhoge en hoge archeologische verwachtingswaarde en op basis van de resultaten aan te geven welke maatregelen mogelijk zijn voor het behoud van eventueel aangetroffen archeologische waarden..